

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 22/2020-67

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDACTED] s. r. o., [REDACTED], Bratislava, [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Bartoš, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 44 Ek 1208/2018 zo 4. júna 2019, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED] s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 44 Ek 1208/2018 zo 4. júna 2019 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 44 Ek 1208/2018 zo 4. júna 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ď a l š i e k o n a n i e .

3. Okresný súd Banská Bystrica je p o v i n n ý nahradiť trovy konania obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] s. r. o. v sume 640,65 € (slovom šesťstoštyridsať eur a šesťdesiatpäť centov) na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 3, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Stav konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. IV. ÚS 22/2020-32 z 22. januára 2020 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] s. r. o., [REDAKOVANÉ], Bratislava, [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 44 Ek 1208/2018 zo 4. júna 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka sa domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd napadnutým uznesením okresného súdu, a súčasne žiadala napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň požiadala o priznanie náhrady trov konania.

II.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako oprávnená v exekučnom konaní podala 10. augusta 2018 okresnému súdu ako exekučnému súdu návrh na vykonanie exekúcie na základe nespotrebitel'ského rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD 132/2017 zo 17. októbra 2017 (ďalej len „exekučný titul“), ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 28. októbra 2017.

3. Sťažovateľka argumentuje, že exekučný titul nebol kauzálne príslušným súdom zrušený ani nebola právoplatne odložená jeho vykonateľnosť. Predmetom rozhodcovského konania bola náhrada škody proti štatutárom spoločnosti dlžníka podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka v situácii, keď si veriteľ nedokáže vymôcť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti dlžníka. Rozhodcovské konanie prebiehalo podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 1 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“).

4. Sťažovateľka ďalej poukazuje na to, že obaja žalovaní v ustanovenej lehote podľa § 18 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní nepodali žalobnú odpoveď, nepodali námietku právomoci rozhodcovského súdu podľa § 21 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa sťažovateľky došlo „*medzi žalobcom a žalovanými k tacitnému uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy podľa § 21 ods. 2 v spojení s § 4 ods. 7 zákona č. 244/2002 Z. z.*“. Ani jeden z povinných nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku kauzálne príslušnému súdu podľa § 28 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v spojení s § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní.

5. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd napadnutým uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľky (v postavení oprávneného v exekučnom konaní) proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 44 Ek 1208/2018 z 13. septembra 2018, ktorým bol zamietnutý jej návrh na vykonanie exekúcie. Sťažovateľka namieta, že obdobnú právnu a skutkovú situáciu posúdil okresný súd, prípadne kauzálne príslušný Okresný súd Bratislava V a odvolací Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) odlišne. Napadnuté uznesenie okresného súdu považuje sťažovateľka za „*reštriktívne a nesprávne rozhodnutie.*“

Ako ukážka pochybenia exekučného súdu je ďalej citovaný Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 300/2018-54 z 05. 09. 2018. Sťažovateľ ďalej uvádza citácie z odbornej publikácie autorov novely zákona o rozhodcovskom konaní profesora [REDACTED] [REDACTED]. Ani v jedinom doterajšom súdnom prieskume desiatkami slovenských súdov, ktorý sťažovateľ pozná od roku 2015, pri rozhodcovských konaniach vedených voči štatutárom spoločnosti dlžníka o náhradu škody podľa § 135a ods. 5 resp. § 194

ods. 9 Obchodného zákonníka a podľa § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. žiadnemu súdu, vrátane ústavného súdu nevadilo, že rozhodcovský súd konal a rozhodoval voči štatutárovi spoločnosti dlžníka o náhradu škody...“.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zhrnula právne závery, ktoré vyplývajú z napadnutého uznesenia okresného súdu, takto:

„- Exekučný súd vždy meritórne preskúmava nespotrebitel'ské rozhodcovské rozhodnutie.

- Exekučný súd vždy pri nespotrebitel'skom rozhodcovskom rozhodnutí skúma existenciu platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy.

- Novela zákona č. 244/2002 Z. z. platná od 01.01.2015, najmä v časti zrušenia ustanovenia § 45, neplatí na exekučnom Okresnom súde Banská Bystrica.

- Iná zmena v osobe dlžníka vo vzťahu, na ktorý platí rozhodcovská zmluva podľa § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. nie je aplikovateľná na štatutára spoločnosti dlžníka.

- Exekučný Okresný súd v Banskej Bystrici je oprávnený vykonať akýkoľvek meritórny prieskum nespotrebitel'ského rozhodcovského konania podľa vlastného uváženia a nie je pritom viazaný žiadnymi zákonnými limitmi uvedenými v zákone č. 244/2002 Z. z. ani limitmi uvedenými v Exekučnom poriadku.

- Iné názory - prejudiciálne rozhodnutia kauzálnе príslušného Okresného súdu Bratislava V, Okresného súdu v Banskej Bystrici, odvolacích súdov (vrátane Krajského súdu v Banskej Bystrici), Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR nemajú žiaden vplyv na rozhodovaciau prax exekučného Okresného súdu v Banskej Bystrici.“

Podľa sťažovateľky žiaden z týchto právnych záverov nie je správny, tieto závery odporujú právnym názorom, ktoré vyplývajú zo zaužívanej aplikačnej praxe, a sú z časti založené na starších súdnych rozhodnutiach spred roku 2015, ktoré nereflektujú aktuálny právny stav, t. j. príslušnú zmenu zákona o rozhodcovskom konaní a tiež od 1. apríla 2017 účinnú zmenu zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Takáto nesprávna aplikácia zákona o rozhodcovskom konaní v justičnej praxi je príčinou nedostatočnej dôvery v nespotrebitel'ské rozhodcovské konania v Slovenskej republike.

7. Sťažovateľka následne poukazuje na dielo: GYÁRFÁŠ, J. – ŠTEVČEK, M. a kol. *Zákon o rozhodcovskom konaní. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016. Cituje z neho viaceré časti týkajúce sa tichého (tacitného) uzavretia rozhodcovskej zmluvy, ku ktorému dochádza aj v prípade, ak žalovaný nenamietne nedostatok právomoci rozhodcovského súdu.

8. Sťažovateľka sa domnieva, že splnila všetky zákonné podmienky pre návrh na vykonanie exekúcie, napriek tomu okresný súd zamietol jej sťažnosť proti svojmu uzneseniu sp. zn. 44 Ek 1208/2018 z 13. septembra 2018, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na vykonanie exekúcie, bez toho, aby uviedol nejaký zákonný a preskúmateľný dôvod na tento postup. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je nepreskúmateľné, odporuje platným právnym predpisom – ustanoveniam zákona o rozhodcovskom konaní a Exekučnému poriadku. Podľa sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd svojvoľne *vykonal meritórny prieskum exekučného titulu v exekučnom konaní*.

9. Sťažovateľka uvádza, že § 45 zákona o rozhodcovskom konaní umožňoval exekučnému súdu vykonať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, existencie rozhodcovskej zmluvy a procesných väd rozhodcovského konania v celom rozsahu podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní bolo s účinnosťou od 1. januára 2015 zrušené, „*zákonodarca si už ďalej neželal, aby exekučný súd skúmal právomoc rozhodcovského súdu, alebo ani iným spôsobom preskúmaval nespotebitel'ské rozhodcovské konania. Toto úzko súvisí s oddelením spotrebitel'skej arbitráže do nového zákona č. 335/2014 Z. z., kde exekučnému súdu zostalo zachované právo preskúmavať spotrebitel'ské rozhodcovské konania. Takéto oprávnenie exekučného súdu je dokonca priamo zakotvené v ustanovení 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku. Je nepochybné, že predstava zákonodarcu bola dať právomoc preskúmavať exekučnému súdu iba spotrebitel'ské rozhodcovské konania.*

Od 01. 01. 2015 je jediná možnosť na napádanie nespotrebitel'ského rozhodcovského konania vedeného podľa zákona č. 244/2002 Z. z. iba podanie námietky - žaloby podľa § 9 ods. 5, § 21 ods. 4, § 22d, § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., a to výlučne v hmotnoprávnej lehote uvedenej v zákone a iba na kauzálne príslušný súd podľa § 28 Civilného sporového poriadku. Rozhodcovské rozhodnutie, ktoré nebolo právoplatne zrušené kauzálne príslušným súdom má rovnaké účinky ako právoplatné rozhodnutie všeobecného súdu...

Od 01. 01. 2015 do 31. 03. 2017 bolo v Exekučnom poriadku obsiahnuté ustanovenie § 56 ods. 5, ktoré jediné umožňovalo exekučnému súdu odložiť výkon exekúcie oprávneného s blokováním majetku povinného v prípade, že povinný podal návrh - žalobu na príslušný súd o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia - a to až do právoplatného skončenia súdneho konania na príslušnom súde. Takéto ustanovenie od 01. 04. 2017 ale už Exekučný poriadok neobsahuje. Je nesporné, že zákonodarca si už neprial ani to, aby exekučný súd vôbec odkladal exekúciu aj v prípade podania žaloby povinným na kauzálne príslušný súd voči exekučnému titulu. “.

10. Podľa sťažovateľky si okresný súd nesprávne vykladá pojem preskúmvanie exekučného titulu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z § 6 zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva oprávnenie exekučného súdu posudzovať iba okolnosti spôsobilosti byť rozhodcom. Posudzovanie právomoci orgánu, ktorý vydal nespotrebitel'ské rozhodcovské rozhodnutie, nad rozsah § 6 zákona o rozhodcovskom konaní je neprípustné. Sťažovateľka v súvislostiach poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 CoE 41/2017. Sťažovateľka ďalej uvádza, že od 1. januára 2015 exekučný súd nemá právomoc preskúmvat' právomoc rozhodcovského súdu a existenciu rozhodcovskej zmluvy pri nespotrebitel'ských rozhodcovských konaniach. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6 CoE 75/2017 z 15. augusta 2017 – ktoré uvedené otázky posudzovalo odlišne – bolo zrušené nálezom ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 300/2018. Predmetný nález ústavného súdu mal takto vplyv na úpravu rozhodovacej praxe exekučných súdov. Túto skutočnosť uviedol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6 Ecd0 7/2013. Podľa týchto právnych záverov pokiaľ sa „*rozhodcovské konanie týka sporu z iného než spotrebitel'ského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní,*

ktorú umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 21 ods. 2 ZRK) a aby sa žalobou podanou na príslušnom súde (§40 ods. 1 ZRK) domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní.“.

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza početné rozhodnutia krajského súdu, Okresného súdu Bratislava V, samotného okresného súdu a tiež iných exekučných súdov, v ktorých tieto súdy obdobnú právnu vec posúdili odlišne. Osobitne poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 300/2018. Z týchto rozhodnutí obsahlo cituje právne vety, ktoré podľa nej preukazujú (ak účastníci konaní sú konatelia spoločností dlžníka), „že rozhodcovský súd má právo konať a rozhodovať voči štatutárovi spoločnosti dlžníka o náhradu škody podľa § 135a ods. 5 resp. § 194 ods. 9 Obchodného zákonníka ako inú zmenu v osobe dlžníka podľa § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. vo vzťahu, na ktorý sa vzťahuje rozhodcovská zmluva. Rozhodcovská zmluva je vždy uzavretá medzi veriteľom a spoločnosťou dlžníka a konateľ dlžníka k nej pristupuje priamo zo zákona. Je to univerzálna zodpovednosť štatutára za svoje konanie.

Rozhodcovský súd má právomoc konať a rozhodovať voči štatutárovi spoločnosti dlžníka podľa § 135a ods. 5 a § 194 ods. 9 Obchodného zákonníka a podľa § 3 ods. 2. zákona č. 244/2002 Z. z.

V zmysle novely zákona č. 244/2002 Z. z. prišlo k širokej interpretácii subjektov, ktoré sú dotknuté nespotrebitel'skou rozhodcovskou zmluvou - doložkou, pričom uplatňovanie náhrady škody voči štatutárovi spoločnosti dlžníka je jednou z uvedených interpretácií § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. Táto interpretácia je ustálená aj v rozhodovacej praxi kauzálneho Okresného súdu Bratislava V a Krajského súdu v Bratislave.“.

12. Sťažovateľka poukazuje na štúdiu vypracovanú pre Európsky parlament porovnávajúcu arbitrážnu legislatívu a prax členských štátov Európskej únie a Švajčiarska, ktorá „konštatovala v roku 2014 na Slovensku veľmi tristný stav. V prieskume otvorenosti právneho poriadku voči rozhodcovskému konaniu sa Slovenská republika (spoločne

s Lotyšskom) umiestnila na poslednom mieste.“. Vychádzajúc z výsledkov predmetnej správy, zákonodarca „prijal pre slovenský právny systém ako základ nespotrebitel'ského rozhodcovského konania text Modelového zákona EÚ UNCITRAL a princíp procesnej aplikácie podľa nemeckého systému nespotrebitel'ského rozhodcovského konania. Takýto systém od 01. 01. 2015 platí aj na Slovensku. Rozhodcovská zmluva už nemusí byť podpísaná. Môže vzniknúť aj odkazom na akýkoľvek dokument, kde je rozhodcovská doložka obsiahnutá. Tiež ako iná zmena v osobe dlžníka a veriteľa. Rozhodcovská zmluva sa môže platne uzatvoriť aj vo vzájomne vymenenej korešpondencii. Právomoc rozhodcovského súdu v nespotrebitel'skom rozhodcovskom konaní medzi žalobcom a žalovaným vzniká množstvom rôznych spôsobov, vrátane jej vzniku podľa procesnej situácie v samotnom rozhodcovskom konaní.“.

III.

Vyjadrenia odporcu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

13. K veci sa vyjadril podpredseda okresného súdu listom sp. zn. Spr 4007/2020 z 21. februára 2020, v ktorom skonštatoval, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou uvedenou v napadnutom rozhodnutí a so stanoviskom zákonného sudcu, v ktorom sa uvádza:

«Sťažovateľ si v rámci sťažnosti protirečí, nakoľko v prevažnej časti ústavnej sťažnosti polemizuje s exekučným súdom a považuje za nesprávne právne argumenty uvedené v napadnutom uznesení. Ak by exekučný súd vydal nepreskúmateľné uznesenie, objektívne sťažovateľ by nemohol zistiť, akými dôvodmi sa súd riadil a teda ani týmto dôvodom oponovať. Myslím si, že uvedené uznesenie bolo riadne odôvodnené a zodpovedajúce požiadavkám stanoveným v § 220 ods. 2 CSP a zásade riadneho a presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Exekučný súd pri vydávaní napadnutého uznesenia postupoval v zmysle ustálenej judikatúry s tým, že nemusel a ani nedal odpoveď na každú námietku alebo argument uvedený v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ale len na tie, ktoré sú právne, skutkovo i dôkazne relevantné. Tieto otázky exekučný súd vyabstrahoval zo sťažnosti sťažovateľa do jednotlivých odsekov odôvodnenia napadnutého

súdneho rozhodnutia, pričom podľa svojho názoru podal na tieto otázky dostatočné, racionálne a presvedčivé odpovede (body 18 až 22 odôvodnenia). Musím zdôrazniť, že sťažovateľ konštatuje nepreskúmateľnosť uvedeného uznesenia, avšak nijakým spôsobom ju nešpecifikuje, v čom táto nepreskúmateľnosť spočíva (či napr. v nedostatočnosti argumentácie, v nelogických záveroch, či sa v uznesení dospelo k takým záverom, ku ktorým súd objektívne nemohol dôjsť a podobne). Z vyššie uvedených dôvodov považujem v tejto časti ústavnú sťažnosť za nedôvodnú.

Základnou otázkou, ktorá tvorí jadro v prejednávanej veci, je, či možno poskytnúť súdnu ochranu neexistujúcemu právu s premietnutím na danú vec, t. j. či možno viesť exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku, ktorého vzniku nepredchádzala platne uzatvorená rozhodcovská zmluva a doložka. Inými slovami povedané ešte konkrétnejšie na danú vec, či exekučný súd môže i po novele Exekučného poriadku zákonom č. 2/2017 Z. z. preskúmať platnosť rozhodcovskej doložky v nespotrebitel'ských veciach so zreteľom k exekučnému konaniu. Exekučný súd v napadnutom uznesení vyslovil názor, že je to možné a je na to dokonca povinný. Totiž právo na súdnu ochranu musí byť zachované i protistrane. I táto druhá strana má právo na to, aby v rámci súdnej ochrany práv nebola poškodená. Ako sudca som uviedol, že toto oprávnenie vyplýva z povinnosti exekučného súdu povoliť exekúciu iba tam, kde existuje vykonateľný exekučný titul, pritom som sa odvolal na ustálenú judikatúru najvyšších súdnych autorít v samotnom uznesení (uvedených 9 rozhodnutí) v bode 22 odôvodnenia, v ktorých sa odkazuje na možnosť *ex offio* skúmať existenciu exekučného titulu, resp. *ex offio* prihliadať na paaky. Mám za to, že naopak zo strany sťažovateľa ide o účelové predkladanie určitých rozhodnutí všeobecných súdov SR i jedného rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 300/2018, na ktoré už nemožno prihliadnuť a to aj so zreteľom na neskoršiu rozhodovaciu činnosť i samotného Ústavného súdu SR.

Chcem uviesť, že som v právnych záveroch odôvodnenia napadnutého uznesenia odpovedal riadne a dostatočne na všetky námietky podané sťažovateľom opätovne zhrnuté v sťažnosti. Mám za to, že opakovať vecnú stránku prípadu by bolo z mojej strany zbytočné a preto len poukazujem na uvedené závery v rozhodnutí. Som toho názoru, že moje rozhodnutie a závery v ňom uvedené sú v súlade so zákonom a ďalšími na to nadväzujúcimi právnymi predpismi a neprekračujú ústavnoprávny rámec.

Z celej ústavnej sťažnosti som sa nedozvedel, v čom je napadnuté uznesenie nezlučiteľné s Ústavou SR alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou a preto ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená. Bez vymedzenia ústavnoprávnej roviny sťažnosti a vymedzenia v čom aplikácia práva v danej veci spôsobuje porušenie ústavných práv zostáva ústavná sťažnosť len v rovine obyčajného mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu všeobecného súdu. Inými slovami povedané ústavná sťažnosť v tejto časti nereflektuje vyššie uvedenú judikatúru Ústavného súdu SR týkajúcu sa nesprávnej aplikácie podústavného práva.

V tejto súvislosti poukazujem na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 484/2018, II. ÚS 50/2019 i I. ÚS 389/2019, v ktorých ústavný súd skonštatoval, že „vo vzťahu k rozhodcovskému konaniu v nespotrebitel'skej veci je povinnosťou exekučného súdu ex offo skúmať a prihliadať na zistenú nulitu aktu, ktorá je bez akýchkoľvek pochybností následkom vydania rozhodnutia orgánom, ktorý nedisponuje právomocou na rozhodovanie veci a splnenie tejto povinnosti exekučným súdom nemožno považovať za postup, ktorý je nad rámec jeho právomoci.“ a „Sťažovateľom uvádzané skutočnosti nijako neindikujú také pochybenia exekučného súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru.“

Nakoniec chcem poukázať na to, že v rovnakej veci, t. j. v identickej sťažnosti toho istého sťažovateľa proti identickému rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica už Ústavný súd SR rozhodol uznesením sp. zn. I. ÚS 381/2019 zo dňa 17.09.2018, na ktorého znenie poukazujem. Uvedeným uznesením Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ] s. r. o., so sídlom [REDAKOVANÉ], Bratislava, [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Bartoš, s. r. o. ako zjavne neopodstatnenú odmietol.»

Okresný súd súhlasil s upustením od ústneho pojednávania.

14. Ústavný súd podaním z 11. februára upovedomil zúčastnené osoby ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]) podľa § 33 ods. 1 zákona o ústavnom súde o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a o možnosti vyjadriť sa k nej podľa § 126 zákona o ústavnom súde. [REDAKOVANÉ]

██████████ sa ako zúčastnená osoba k prijatej ústavnej sťažnosti vyjadril podaním doručeným ústavnému súdu 16. marca 2020, v ktorom sa uvádza:

«Sťažovateľka, obchodná spoločnosť ██████████ s.r.o., mi nie je známa, neevidujem žiaden súdny alebo rozhodcovský spor s touto spoločnosťou. Taktiež mi neboli doručené uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica spis. zn. 44Ek/1208/2018 zo dňa 04.06.2019 a zo dňa 13.09.2018, ktoré sú sťažnosťou sťažovateľky napadnuté, vzhľadom k čomu sa nemôžem vyjadriť k ich obsahu, avšak sťažovateľkou citované ustanovenia týchto uznesení, ktoré sťažovateľka napáda, považujem za správne a spravodlivé, a to z nižšie uvedených dôvodov.

V rozhodcovskom konaní rozhodcovského súdu ██████████, vedenom pod spis. zn. RD/132/2017, výsledkom ktorého bol rozsudok zo dňa 17.10.2017 (v Uznesení Ústavného súdu SR zo dňa 11.02.2020, spis. zn. IV. ÚS 22/2020-32, označený ako „exekučný titul“), som bol účastníkom v pozícii žalovaného v 1. rade. Žalobcom v tomto konaní bol subjekt ██████████, zspo, so sídlom ██████████, ██████████, zap. v Registri záujmových združení právnických osôb vedený Ministerstvom vnútra SR. Účastníkom žiadneho iného rozhodcovského konania vedeného pred menovaným rozhodcovským súdom (alebo iným) som nebol. V tomto konaní som sa bránil dostupnými prostriedkami, podal som žalobnú odpoveď vrátane námietky právomoci rozhodcovského súdu, ako aj následne žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku (konanie vedené Okresným súdom Bratislava V pod spis. zn. 29Cr/52/2017), vzhľadom k čomu považujem za nepresné a nepravdivé tvrdenia uvedené v sťažnosti sťažovateľky, ako aj v bode 4. Uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 11.02.2020, spis. zn. IV. ÚS 22/2020-32.

Celá moja právna argumentácia, na základe ktorej považujem sťažnosťou napadnuté Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica spis. zn. 44Ek/1208/2018 zo dňa 04.06.2019 o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica spis. zn. 44Ek/1208/2018 zo dňa 13.09.2018 o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie za správne a vydané v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, je obsiahnutá v Žalobnej odpovedi žalovaného v 1. rade v rozhodcovskom konaní RD/132/2017 zo dňa 04.08.2017, ako aj v Žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku RD/132/2017 zo dňa 14.12.2017, na ktoré týmto v plnom rozsahu odkazujem. Predmetné dokumenty, spolu

s ostatnými súvisiacimi dokumentami týkajúcimi sa rozhodcovského konania, si Vám dovoľujem predložiť v prílohe (zo sťažnosti vyplýva, že rozsudky spis. zn. RD/38/2017 a RD/132/2017 už boli Ústavnému súdu SR predložené sťažovateľkou).»

██████████ sa ako zúčastnená osoba k prijatej ústavnej sťažnosti nevyjadril.

15. Sťažovateľka v stanovisku k vyjadreniu podpredsedu okresného súdu doručenom ústavnému súdu 16. marca 2020 zotrvala na svojich sťažnostných námietkach, pričom zdôraznila:

«6. Dôvody, pre ktoré Okresný súd Banská Bystrica v konaní sp. zn. 44Ek/1208/2018 zamietol návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu nespotrebitel'ského rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 17.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.10.2017, sa dajú sformulovať nasledovne:

- „Exekučný súd je nielen oprávnený, ale je povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého konania a skutočnosť či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky) a teda, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca s právomocou prejednať a rozhodnúť daný spor.“

- Uvedené tvrdenie exekučného súdu pritom nemá žiadnu oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 233/1995 Zb. Exekučnom poriadku a ani v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

- Zákonodarca pritom s účinnosťou od 01.01.2015 zrušil ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z., podľa ktorého mal aj exekučný súd právo pri povoľovaní exekúcie robiť prieskum rozhodcovského konania v rozsahu § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. Priamo v zákonnej norme je pritom uvedený text „Zrušené zákonom č. 336/2014 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2015.“ Sťažovateľovi nie je zrejmé, čo v tomto texte nebolo Okresnému súdu Banská Bystrica jasné.

- V Exekučnom poriadku v znení platnom od 01.01.2015 do 31.04.2017 ani v novele platnej od 01.04.2017 nie je jediná veta o akomkoľvek práve exekučného súdu preskúmať nespotrebitel'ské rozhodcovské rozhodnutia.

- Je nesporné, že zákonodarca si s účinnosťou od 01.01.2015 želel ako jediný spôsob preskúmania nespotrebitel'ského rozhodcovského konania podanie námietky – žaloby kauzálne príslušnému súdu podľa § 28 Civilného sporového poriadku. Iba účastníci rozhodcovského konania z vlastnej iniciatívy majú právo podať na kauzálne príslušný súd v zákonom stanovenej lehote námietku – žalobu podľa § 9 ods. 5, § 21 ods. 4, § 22d a § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.

- Nevyužitie uvedených možností spôsobuje stratu napádať rozhodcovské konanie aj pred exekučným súdom. Toto je základná nosná myšlienka, ktorú zákonodarca aplikoval od 01.01.2015 do zákona č. 244/2002 Z. z.

- V žiadnom prípade nebola predstava zákonodarcu, aby exekučný súd a to dokonca aj bez návrhu povinného, sám od seba vykonával akékoľvek meritórne prieskumy nespotrebitel'ského rozhodcovského konania a svojvoľne nahrádzal zákonného sudcu definovaného v ustanovení § 28 Civilného sporového poriadku. Veď predseda sudca exekučného súdu nie je zákonným sudcom voči rozhodcovským rozhodnutiam, a preto nemôže posudzovať nespotrebitel'ské rozhodcovské konanie.

- „Rozhodcovský súd nemôže konať a rozhodovať voči štatutárovi spoločnosti dlžníka o náhradu škody podľa § 135a ods. 5 alebo § 194 ods. 9 Obchodného zákonníka ako inú zmenu v osobe dlžníka vo vzťahu na ktorý platí rozhodcovská zmluva podľa § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z.“

- Toto tvrdenie exekučného súdu je nesprávne.

- Sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti priložil Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 300/2018-54 z 05.09.2018. V tomto prejednávanom prípade sa jednalo o totožný právny spor – povoľovanie exekúcie voči konateľovi spoločnosti dlžníka, rovnaký, ako je aktuálny problém sťažovateľa. Skutočnosť, že rozhodcovský súd konal a rozhodoval voči konateľovi spoločnosti dlžníka podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka pri aplikácii § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z., nekritizoval ani Ústavný súd SR, ani následne Krajský súd v Trenčíne.

- Sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti priložil rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 21Cr/32/2016. V tomto konaní sa jednalo o reálne rovnaký právny spor, ako je problém sťažovateľa – náhradu škody voči konateľovi spoločnosti dlžníka podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka pri aplikácii § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z.

Kauzálnne príslušný súd vo veciach rozhodcovských rozhodnutí žalobu zamietol ako nedôvodnú. O veci už medzitým rozhodol aj odvolací Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 3CoR/5/2019-312 z 16.10.2019. V celom rozsahu potvrdil, že rozhodcovský súd má právomoc konať a rozhodovať voči konateľovi spoločnosti dlžníka o náhradu škody podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka v situácii existencie rozhodcovskej zmluvy alebo doložky v obchodnoprávnom vzťahu. Sťažovateľ si dovoľí odcitovať čl. 21 tohto rozhodnutia: „Odvolací súd konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku vo výroku II. a reflektujúc dôvody odvolania uvádza na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že účastníci obchodného vzťahu mali uzavretú rozhodcovskú zmluvu a táto platila i v konaní, v ktorom žalovaný žaloval žalobcu o náhradu škody. Preto ani rozhodcovský ani súd prvej inštancie nemohol vyhovieť námietke žalobcu o neexistencii rozhodcovskej zmluvy.“

- Sťažovateľ ďalej prikladá ako nový dôkaz uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 398/2019-16 z 17.12.2019 v ktorom Ústavný súd SR posudzoval ústavnú sťažnosť konateľa spoločnosti dlžníka, ktorý bol zaviazaný rozhodcovským súdom na náhradu škody podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka pri aplikácii § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. Ústavný súd SR túto sťažnosť odmietol ako zjavne nepodstatnú. Skutočnosť, že rozhodcovský súd konal a rozhodoval voči štatutárovi spoločnosti dlžníka, Ústavný súd SR nekritizoval. V tomto konkrétnom prípade exekučný Okresný súd Banská Bystrica vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Povinný podal návrh na zastavenie exekúcie. Tento návrh bol zamietnutý vyšším súdnym úradníkom uznesením sp. zn. 7Ek/1308/2018 z 16.01.2019. Povinný podal voči tomuto rozhodnutiu sťažnosť. Túto zamietol sudca uznesením sp. zn. 7Ek/1308/2018 z 21.03.2019. Sudca exekučného súdu jednoznačne v odôvodnení uznesenia uviedol, že „Nevyužitie postupu (podľa zákona č. 244/2002 Z. z.) v iných, než spotrebiteľských veciach, znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v exekučnom konaní, pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné.“ Ide o vzájomné a kompatibilné súdne rozhodnutia exekučného Okresného súdu Banská Bystrica a Ústavného súdu SR, ktoré potvrdzujú, že rozhodcovský súd mal

právosť konať a rozhodovať voči štatutárovi spoločnosti dlžníka o náhradu škody a takýto rozhodcovský rozsudok je nepochybný exekučný titul.

- Uvedené rozhodnutia exekučného Okresného súdu Banská Bystrica a tiež rozhodnutie Ústavného súdu SR jasne a nepochybniteľne preukazuje, že ten istý exekučný súd vo veci sťažovateľa, t. j. vo veci napadnutého uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 44Ek/1208/2018 z 04.06.2019 rozhodol nesprávne, reštriktívne, arbitrárne a porušil ústavné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.

7. Sťažovateľ musí pripomenúť aj text samotnej rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017: „Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad, alebo zrušenie, vznik iného právneho stavu, vrátane situácie uplatnenia náhrady škody voči štatutárovi spoločnosti podľa Obchodného zákonníka budú predložené (rozhodované rozhodcovským súdom) ad hoc rozhodcom [REDAKOVANÉ] podľa dohody zmluvných strán o spôsobe ustanovenia rozhodcu (Zákona č. 244/2002 Z. z. § 6 ods. 1 a 3, § 8 ods. 1). Výber rozhodcu je ponechaný na žalobcovi, alebo vybranej právnickej osobe. Rozhodcovské konanie bude prebiehať podľa Rozhodcovských pravidiel - ad hoc rozhodcov (vrátane stanovenia rozhodcovských poplatkov a postupu v rozhodcovskom konaní), ktoré sú dostupné na stránke www.royaldevelopment.sk. Strany sa podrobia rozhodnutiu príslušného rozhodcu. Jeho rozhodnutie bude pre strany záväzné a nemenné. Doručovacia adresa na podanie žaloby je: Sul'any 243, 951 25 Hruboňovo, Slovenská republika.“

8. Je nesporné, že priamo v rozhodcovskej doložke bol uvedený jej aplikačný rozsah aj na „štatutára spoločnosti dlžníka“. Tento nesporný fakt ale Okresný súd Banská Bystrica ignoroval.

20. Novelou zákona č. 244/2002 Z. z. v znení platnom od 01.01.2015 sa oddelila nespotebitel'ská arbitráž od spotrebitel'skej arbitráže. Procesy spotrebitel'skej arbitráže sa ustanovili do zákona č. 335/2014 Z. z., čím prišlo k principiálnemu oddeleniu týchto dvoch druhov arbitráže. Zároveň prišlo k zásadným procesným zmenám pri aplikácii zákona č. 244/2002 Z. z. a to aj v kontexte Exekučného poriadku. V princípe ale exekučný Okresný súd Banská Bystrica túto zásadnú zmenu právnej normy dodnes neakceptoval. Nad'alej reálne rovnako posudzuje spotrebitel'ské rozhodcovské rozhodnutia a nespotebitel'ské rozhodcovské rozhodnutia. Nerobí medzi nimi žiaden rozdiel, čím hrubo

porušuje istotu právneho prostredia a reálne neguje kogentné texty platných právnych noriem. Ide o absurdný stav, keď všeobecný súd odmieta akceptovať text platnej právnej normy.

21. Sťažovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní podal exekučnému Okresnému súdu Banská Bystrica návrh na vykonanie exekúcie na základe nespotrebitel'ského rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/132/2017 z 17.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.10.2017. Sťažovateľ pri svojom návrhu na vykonanie exekúcie postupoval v súlade s § 35 a § 44 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. Návrh na vykonanie exekúcie sťažovateľa bol plne v súlade s § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Exekučný titul sťažovateľa nie je zrušený, ani nie je odložená jeho vykonateľnosť. Exekučný súd bez toho, aby po vzniku exekučného titulu nastali nejaké nové okolnosti, rozhodol, že exekúcia sťažovateľa je neprípustná a zamietol návrh na vykonanie exekúcie. Takýto postup exekučného súdu považuje sťažovateľ za nezákonný a reštriktívny v rozpore s Ústavou SR, zákonom č. 244/2002 Z. z., Exekučným poriadkom a zaužívanou súdnou praxou.

22. Exekučný Okresný súd Banská Bystrica porušil ústavné práva sťažovateľa tým, že sa svojvoľne odklonil od platného znenia zákona č. 244/2002 Z. z. a platného znenia Exekučného poriadku. Svojvoľne vykonal meritórny prieskum exekučného titulu v exekučnom konaní a skúmal právomoc rozhodcovského súdu v nespotrebitel'skom rozhodcovskom rozsudku, čím exekučný súd prekročil svoju právomoc, nakoľko k tomu nie je súdom príslušným a takýto prieskum vykonal nezákonný sudca.

23. Za súčasného právneho stavu je jedinou možnosťou na napádanie nespotrebitel'ského rozhodcovského konania vedeného podľa zákona č. 244/2002 Z. z. iba podanie námietky – žaloby podľa § 9 ods. 5, § 21 ods. 4, § 22 d, § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. a to výlučne v hmotnoprávnej lehote uvedenej v zákone a iba na kauzálne príslušný súd podľa § 28 Civilného sporového poriadku. Rozhodcovské rozhodnutie, ktoré nebolo právoplatne zrušené, alebo zmenené kauzálne príslušným súdom, má rovnaké účinky ako právoplatné rozhodnutie všeobecného súdu. Preto exekučný súd nemá právo vyhlásiť, že rozhodcovské rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené kauzálne príslušným súdom je nulitné alebo dokonca ho nazvať paktom. Zákon č. 244/2002 Z. z. v znení platnom od 01.01.2015 v žiadnom svojom ustanovení neumožňuje exekučnému súdu preskúmať

nespotrebitel'ské rozhodcovské konanie ani posudzovať právomoc rozhodcovského súdu a existenciu rozhodcovskej zmluvy. Zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení platnom od 01.01.2015 resp. od 01.04.2017 v žiadnom svojom ustanovení neumožňuje exekučnému súdu preskúmať nespotrebitel'ské rozhodcovské konanie ani posudzovať právomoc rozhodcovského súdu a existenciu rozhodcovskej zmluvy ani iným spôsobom brániť exekúciu.»

Sťažovateľka súhlasila s upustením od ústneho pojednávania

16. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

17. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon o ústavnom súde v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

19. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity,

v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

20. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

21. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 44 Ek 1208/2018 zo 4. júna 2019.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

24. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k týmto označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

25. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Zároveň v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, avšak v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 22/03).

26. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená

spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

V.

Posúdenie vecí ústavným súdom

27. V okolnostiach posudzovaného prípadu okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že zamietol sťažnosť sťažovateľky v postavení oprávneného proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 44 Ek 1208/2018 z 13. septembra 2018 vydanému vyšším súdnym úradníkom, ktorým bol návrh sťažovateľky na vykonanie exekúcie zamietnutý z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok predložený v exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňal náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať, a teda je tu daný rozpor exekučného titulu s § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku.

28. V odôvodnení uznesenia sp. zn. 44 Ek 1208/2018 zo 4. júna 2019 okresný súd uviedol:

„18. Napriek zneniu cit. ust. § 202 ods. 2 Exekučného poriadku súd k veci ešte uvádza, že oprávnenie rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť spor medzi účastníkmi konania (stranami sporu) sa zakladá rozhodcovskou zmluvou (doložkou). Ak exekučný súd skúma platnosť rozhodcovskej doložky, preskúmava formálnu stránku vykonateľnosti exekučného titulu, teda či exekučný titul vydal orgán na to oprávnený rovnako, ako by to skúmal v prípade iných exekučných titulov uvedených v § 45 Exekučného poriadku. Predpokladom zákonného vedenia exekúcie je existencia rozhodnutia (exekučného titulu) vykonateľného tak po materiálnej, ako aj po formálnej stránke. Ak bolo rozhodnutie vydané orgánom na to nepríslušným, takéto rozhodnutie je nulitným aktom, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa naň, akoby neexistoval (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 20/2008 zo dňa 22.04.2009). Predpokladom existencie právomoci rozhodcovského súdu (rozhodcu) vec prejednať a rozhodnúť je platné uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej

rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Exekučný súd má v zmysle § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku povinnosť zisťovať súlad exekučného titulu s Exekučným poriadkom, a teda okrem iného aj to, či je exekučný titul podľa § 45 Exekučného poriadku vykonateľný. Súd pri tomto zisťovaní posudzuje nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 135/2012 zo dňa 05.12.2012).

19... Povinní ako fyzické osoby konajúce vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť nijakým spôsobom neboli v zmluvnom vzťahu s oprávneným, ani jeho právnym predchodcom, keď v zmluvnom vzťahu konali ako konatelia spoločnosti, teda v mene právnickej osoby, ktorú úkony jej konateľov aj zaväzovali. Povinní nie sú právnym nástupcom právnickej osoby, ktorá bola účastníkom právneho vzťahu s právnym predchodcom oprávneného, ani oprávneným. Preto sa na nich nevzťahuje rozhodcovská doložka citovaná rozhodcom v odôvodnení rozhodcovského rozhodnutia. Za inú zmenu v osobe dlžníka nemožno považovať s poukazom na § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka štatutárny orgán dlžníka titulom zodpovednosti za spôsobenú škodu. Súd pritom nespochybňuje nárok veriteľa podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka, ale je potrebné zdôrazniť, že v takom prípade veriteľ uplatňuje nárok spoločnosti na náhradu škody voči jej konateľovi. Teda za splnenia základných zákonných predpokladov v zmysle § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka (a predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu - porušenie povinnosti konateľa, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi) mohol oprávnený ako právny nástupca veriteľa žalobou uplatňovať nárok na náhradu škody voči jej konateľovi vo svojom vlastnom mene a na vlastný účet, avšak kvantitatívne obmedzenej vo výške svojej pohľadávky s príslušenstvom. Za inú zmenu v osobe dlžníka tak ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 2 ZoRK nemožno považovať zodpovednostný vzťah konateľa voči spoločnosti, v ktorej je konateľom, nakoľko tu ide o iné subjekty zodpovednostného vzťahu, ale aj o iný obsah záväzku (náhrada škody). Na uvedenom nič nemení ani to, že veriteľ (oprávnený) môže uvedený nárok na náhradu škody uplatňovať vo vlastnom mene a na vlastný účet. K možnosti považovať rozhodcovskú zmluvu

za písomne uzavretú aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne, exekučný súd uvádza, že podmienky § 4 ods. 7 ZoRK splnené neboli, keď povinný v I. rade ako žalovaný v 1. rade v žalobnej odpovedi namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu a žalobná odpoveď povinného v 2. rade nebola rozhodcovskému súdu doručená. Pokiaľ niet žalobnej odpovede, nie je možné považovať podmienky uvedené v § 4 ods. 7 ZoRK za splnené. Zo žiadneho ustanovenia ZoRK nemožno vyvodit', že by pasivita a nečinnosť žalovaného v rozhodcovskom konaní mala za následok podrobenie sa právomoci rozhodcu. Pri otázke právneho významu nečinnosti, resp. mlčania sa vychádza zo zásady, že nečinnosť alebo mlčanie samé o sebe nie je možné nikdy považovať za prejav vôle. Neplatí zásada, že kto mlčí, len prisvedčuje, resp. súhlasí (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 233/2008 zo dňa 26.05.2009).

22. Nakoniec k tvrdeniu oprávneného, že exekučný súd nemá právomoc posudzovať exekučný titul súd uvádza, že exekučný súd je oprávnený pri každom exekučnom titule skúmať jeho formálnu a materiálnu vykonateľnosť, pričom formálnou stránkou vykonateľnosti je aj skúmanie, či exekučný titul vydal orgán na to oprávnený. Pokiaľ exekučný súd preskúmava platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) preskúmava formálnu stránku vykonateľnosti oprávneným predloženého exekučného titulu. Preskúmanie formálnej a materiálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu exekučným súdom je prijímané bez výhrad aj rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky: č. k. III. ÚS 86/2010-19 zo dňa 18. 02. 2010; č. k. II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09. 12. 2010; č. k. III. ÚS 125/2011-17 zo dňa 29. 03. 2011; č. k. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. 11. 2011; č. k. I. ÚS 379/2012-19 zo dňa 22. 08. 2012 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: 3 Cdo 164/96 zo dňa 27. 01. 1997; 3 MCdo 20/2008 zo dňa 22. 04. 2009; sp. zn. 5 Cdo 109/2010 zo dňa 13. 09. 2010; sp. zn. 4 Cdo 11/2011 zo dňa 23. 06. 2011; 1 MCdo 15/2012 zo dňa 22.05.2013. “

29. Podľa § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku exekučným titulom na účely tohto zákona je aj vykonateľné rozhodnutie vydané v rozhodcovskom konaní vrátane zmieru v ňom schváleného.

30. Podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak zistí rozpor návrhu alebo exekučného titulu s týmto zákonom.

31. Podľa § 21 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovský súd je oprávnený rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Ak dospeje k záveru, že nemá právomoc rozhodovať vo veci samej, uznesením rozhodcovské konanie zastaví.

32. Podľa § 21 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní účastník rozhodcovského konania, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Toto časové obmedzenie neplatí pre námietku neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zakladajúcej sa na tom, že o veci nemožno rozhodovať v rozhodcovskom konaní, alebo, že vo veci má byť rozhodované podľa osobitného zákona; túto námietku možno uplatniť až do skončenia ústneho pojednávania, pri písomnom konaní až do vydania rozhodcovského rozsudku. Námietku, že sporná otázka prekračuje právomoc rozhodcovského súdu, musí účastník rozhodcovského konania uplatniť najneskôr vtedy, keď sa počas rozhodcovského konania o tejto otázke dozvie.

33. Podľa § 21 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní ak rozhodcovský súd rozhodne, že má právomoc rozhodovať, rozhodne o námietke podľa odseku 2 rozhodcovským uznesením alebo, ak sa účastníci nedohodli inak v rozhodcovskom rozsudku. Ak rozhodcovský súd rozhodne rozhodcovským uznesením, že má právomoc rozhodovať, účastník rozhodcovského konania, ktorý námietku podal, môže do 30 dní po doručení predbežného rozhodnutia podať návrh na súd, aby o námietke rozhodol. Proti rozhodnutiu súdu o zamietnutí námietky nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok.

34. Podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 1 zákona o rozhodcovskom konaní tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak účastník rozhodcovského konania preukáže, že nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

35. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo nemožnosti riešiť predmet sporu v rozhodcovskom konaní, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

36. Sťažovateľka je presvedčená, že napadnuté uznesenie okresného súdu je arbitrárne a trpí nedostatkom náležitého a presvedčivého odôvodnenia skutočností, ktoré viedli okresný súd k záveru, že rozhodcovský rozsudok predložený v exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože podľa názoru exekučného súdu ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať.

37. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

38. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

39. Dňa 1. januára 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“). Oddelením zákonnej úpravy nespotebiteľského a spotrebiteľského rozhodcovského konania, ku ktorému došlo zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, sa markantným spôsobom zvýraznil rozdiel oboch týchto konaní spočívajúci predovšetkým vo zvýšenej ochrane spotrebiteľa ako „slabšej strany“ v rámci zmluvného vzťahu a nadväzujúceho rozhodcovského konania.

40. V okolnostiach danej veci je podľa názoru ústavného súdu nevyhnutné poukázať na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 300/2018 z 5. septembra 2018, podľa ktorého pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu z iného než spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 21 ods. 2) a aby sa žalobou podanou na príslušnom súde domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní. V týchto ustanoveniach sa totiž premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „*vigilantibus iura scripta sunt*“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“, alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v iných než spotrebiteľských veciach znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu,

a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné. Berúc do úvahy dôvody prejednáwanej ústavnej sťažnosti, ústavný súd taktiež konštatuje, že závery o vylúčení skúmania právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní sa v prípade, ak ide o spor z iného než spotrebiteľského právneho vzťahu, zjavne vzťahujú a primerane použijú aj na možnosť exekučného súdu v rámci svojej pôsobnosti preskúmať uplatnenie rozhodcovskej doložky z hľadiska toho, či pokrýva aj nárok podľa § 135a Obchodného zákonníka.

VI.

Závery ústavného súdu

VI.1 K bodom 1 a 2 výrokovej časti nálezu

41. S poukazom na už uvedené právne posúdenie (čl. V odôvodnenia) ústavný súd konštatuje, že v inom ako spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní exekučný súd nie je oprávnený skúmať právomoc rozhodcovského súdu z dôvodu neplatnosti, resp. neexistencie rozhodcovskej doložky, resp. zmluvy, keďže na uplatnenie takejto námietky existujú v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní iné inštitúty (námietka nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy podľa § 21 zákona o rozhodcovskom konaní, resp. podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní). Možnosť uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu a možnosť podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v nesporebiteľských veciach vylučuje skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní, pričom nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v iných než spotrebiteľských veciach znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu, a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v exekučnom konaní.

42. Ústavný súd zastáva názor, že nosné právne názory vyslovené v jeho náleze sp. zn. II. ÚS 300/2018 sú naďalej uplatniteľné aj pri posudzovaní prípadov, na ktoré sa s účinnosťou od 1. apríla 2017 vzťahuje novela Exekučného poriadku (zákon č. 2/2017 Z. z.).

43. Vzhľadom na to, že okresný súd napadnutým uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľky (v postavení oprávneného) proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 44 Ek 1208/2018 z 13. septembra 2018 vydanému vyšším súdnym úradníkom, ktorým bol návrh sťažovateľky na vykonanie exekúcie zamietnutý z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok vydaný v inom ako spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní ako exekučný titul v exekučnom konaní nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať, odoprel sťažovateľke poskytnúť ochranu jej základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo bolo dôvodom na vyslovenie ich porušenia (bod 1 výroku nálezu).

44. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti navrhla aj zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

44.1 Keďže na uvedenom skutkovom základe ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúceho § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

45. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

46. Podľa § 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je viazaný rozhodnutím ústavného súdu podľa § 133 ods. 3 písm. a) až d); toto rozhodnutie ústavného súdu je vykonateľné doručením.

47. Úlohou okresného súdu preto bude opätovne rozhodnúť o návrhu na vykonanie exekúcie, majúc na zreteli, že spravodlivosť, ktorá je osobitne zvýraznená v čl. 2 CSP (ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru), je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu povinnosť hľadať také riešenie ním prejednávanej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení.

VI.2 K bodu 3 výrokovvej časti nálezu

48. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti požiadala ústavný súd o priznanie náhrady trov konania, ktorú vyčíslila sumou 415,51 € za 2 úkony právnej služby (prevzatie právneho zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, ústavná sťažnosť) vrátane dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Za stanovisko k vyjadreniu okresného súdu si sťažovateľka uplatnila sumu 225,14 € vrátane DPH a za stanovisko k vyjadreniu zúčastnenej osoby sumu 225,14 € vrátane DPH.

49. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

50. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorej výpočtovým základom pre účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, ak odsek 4 neustanovuje inak. Táto podľa oznámenia

Štatistického úradu Slovenskej republiky za I. polrok 2018 predstavovala sumu 980 € a za I. polrok 2019 predstavovala sumu 1 062 €.

51. Ústavný súd preto v súlade s touto vyhláškou priznal sťažovateľke náhradu trov konania v celkovej sume 640,65 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v sume po 163,33 € a dva režijné paušály v sume po 9,80 € a za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v sume 177 € a režijný paušál v sume 10,62 € vrátane 20 % DPH, ktoré zaviazal uhradiť okresný súd (bod 3 výroku nálezu).

52. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia aj za stanovisko k vyjadreniu zúčastnenej osoby. Ústavný súd nepriznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon z dôvodu, že vyjadrenie zúčastnenej osoby bolo sťažovateľke zaslané len na vedomie. Ústavný súd nevyzval sťažovateľku na zaujatie stanoviska k vyjadreniu zúčastnenej osoby.

53. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu